

Krüptovara alane teabevahetus (DAC8/CARF)

Uus teabe andmise kohustus krüptovarateenuste osas alates 2026. aastast

Alates maksuaastast 2026 hakkab Maksu- ja Tolliamet rahvusvahelistele kokkulepetele tuginedes saama üha ulatuslikumat infot krüptovaradega kauplemise kohta. Teavet kogutakse maksustamise eesmärgil senisest laiemalt nii välismaalt kui ka Eestist ning rahvusvaheline teabevahetus muutub tihedamaks.

Selle arengu aluseks on OECD välja töötatud **Crypto-Asset Reporting Framework (CARF)**. Juba 70 riiki ja jurisdiktsiooni on kohustunud vahetama teavet selle raamistiku alusel automaatselt. Euroopa Liidu liikmesriikide vaheline teabevahetus toimub **DAC8 direktiivi** muutmise kaudu, et viia see vastavusse CARF-iga.

Mis on krüptovara ja krüptovarateenus

Krüptovara on väärtuse või õiguse digitaalne kujutis, mis tugineb tehingute kinnitamisel ja omandiõiguse tuvastamisel krüptograafiliselt kaitstud hajusraamatu või muule sarnasele tehnoloogiale. Krüptovara saab kasutada näiteks investeerimiseks, maksevahendina või kaupade ja teenuste ostmiseks internetis.

Aruandekohustuslik krüptovarateenuse osutaja osutab klientidele krüptovarateenuseid (nt hoiustamine, vahetamine, platvormi pakkumine) või teostab nende nimel vahetustehinguid. Üldjuhul esitab teenusepakkuja andmeid Maksu- ja Tolliametile pärast seda, kui talle on antud vastav tegevusluba.

Millist teavet krüptovarade kohta kogutakse

Alates 2026. aastast peavad Eesti aruandekohustuslikud krüptovarateenuse osutajad koguma andmeid kasutajate identiteedi ning nende krüptovarade ostude, müükide ja ülekannete kohta. Andmeid kogutakse nii Eesti kui ka välisriigi residentide kohta.

Teenusepakkujad esitavad Maksu- ja Tolliametile nende andmete **aastadeklaratsioonid esmakordselt 2027. aasta jaanuaris** (2026. aasta andmete kohta). Kasutajate krüptovarade tehingud ja ülekanded raporteeritakse aasta kohta kokkuvõtvalt iga krüptovara lõikes.

Eesti edastab välismaiste kasutajate andmed nende residentsusriigi maksuasutusele. Ühtlasi saadavad teiste riikide maksuasutused Eestile teavet Eesti residentide kohta, mille nad on saanud oma riigi aruandekohustuslikelt krüptovarateenuse pakkujatelt.

Lisaks peavad teenusepakkujad esitama Maksu- ja Tolliametile sellise info, mille alusel on võimalik

arvutada isikute ja pärandvara kapitalikasumid ja -kahjumid krüptovaratehingutest.

Täpsemad aruandlusnõuded ja hoolsusmeetmed on sätestatud **DAC8 direktiivi III lisas** („VI lisa – aruandlusnõuded, hoolsusmeetmed ja muud aruandekohustuslikele krüptovaratteenuse osutajatele kohaldatavad nõuded“). Vaadake III lisa täielikku teksti [EUR-Lexis](#).

Krüptovara kasutajate kohustused

Kuigi Maksu- ja Tolliameti juurdepääs krüptovarade andmetele paraneb, on krüptovara omanikel endiselt kohustus deklareerida oma kasumid ja kahjumid ning muu tulu krüptovarade kasutamisest või vahetamisest. See tuleb esitada eeltäidetud tuludeklaratsioonis ning kasutajad peavad kontrollima, et deklaratsioonis olevad andmed oleksid õiged.

Esialgne ajakava

- ✓ **31.12.2025** – seadused võetakse vastu.
- ✓ **01.01.2026** – teenusepakkujad alustavad kasutajate ja tehingute andmete kogumist.
- ✓ **30.06.2027** – esitatakse esimene aastadeklaratsioon (2026. aasta andmete kohta).
- ✓ **30.09.2027** – toimub esimene rahvusvaheline teabevahetus.

Korduma kippuvad küsimused (DAC8/CARF ja krüptovarad)

1. Kuidas toimub kliendi residentsuse kindlakstegemine (*due diligence*)?

Teenusepakkuja peab koguma ja säilitama usaldusväärset teavet, sh kliendi residentsusriigi, maksukohustuslase numברי ja muud isikuandmed. Täpsed juhised antakse rahvusvaheliste standardite (CARF, DAC8) ning Maksu- ja Tolliameti tehnilise juhendi alusel.

2. Kas teenusepakkuja peab esitama ka andmed, mille alusel saab arvutada kapitalikasumeid ja -kahjumeid?

Jah. Eesti seadus näeb ette, et lisaks DAC8 ja CARF miinimumnõuetele tuleb esitada andmed, mille põhjal on võimalik arvutada kapitalikasumeid ja -kahjumeid nii füüsiliste isikute kui ka pärandvara puhul.

3. Millised on sanktsioonid, kui andmeid ei esitata?

Kui raporteerimiskohustust ei täideta, võib Maksu- ja Tolliamet rakendada maksukorralduse seadusest tulenevaid sunnimeetmeid ja trahve. Täpsem info avaldatakse pärast seaduse jõustumist.

4. Millised on tehnilised nõuded andmete esitamisel?

Andmete esitamisel kasutatakse OECD poolt avaldatud [CARF XML skeemi kasutusjuhendit](#). Kuigi XML-skeem on loodud eelkõige maksuhaldurite vahelise CARF-teabe vahetamise hõlbustamiseks, saavad aruandvad krüptovarateenuse pakkujad sama skeemi kasutada ka CARF-teabe riigisiseseks aruandluseks. Maksu- ja Tolliamet annab täiendavad tehnilised juhised, kuidas aruandeid edastada.

Lisainfo

[Nõukogu direktiiv \(EL\) 2023/2226, 17. oktoober 2023 \(DAC8\)](#)

[Crypto-Asset Reporting Framework \(CARF\) – OECD Maksude läbipaistvuse ressursikeskus – OECD](#)

[CARF XML Schema ja kasutusjuhend – OECD](#)

Viimati uuendatud 02.10.2025